

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

нестабільності ця проблема загострюється. Подолати її можливо лише через поєднання законодавчих, організаційних та культурних заходів, спрямованих на формування чесного освітнього середовища.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». Стаття 42. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Перехід до ринкових відносин у сфері освіти. URL: (<https://conf.ztu.edu.ua/wp>
3. Політова А. С. Комерція та академічна доброчесність: що переможе? Маріупольський державний університет, 2023.
4. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм: наказ МОН України від 11.07.2019 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#n182>
5. Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2022 рік. Київ: НАЗЯВО, 2023. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/Річний-звіт-за-2022-рік.pdf>

УДК 378.147:37.091.3

Ульвак Світлана Олександрівна,

здобувач вищої освіти 34 навчальної групи,

спеціальності «Середня освіта (Українська мова і література)»

Уманського державного педагогічного університету ім.П.Тичини;

науковий керівник: Бондаренко Наталія Петрівна,

PhD, доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури

ІНТЕГРАЦІЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЗНАЧУЩОСТІ

Проектна діяльність розглядається сучасними педагогами як особлива форма навчально-пізнавальної роботи, котра поєднує навчання, дослідження та творчу практику. Її сутність полягає в тому, що учні не просто засвоюють готові знання, а створюють власний продукт - матеріальний чи інтелектуальний - у процесі розв'язання конкретного завдання. За визначенням О. Онопріско, проектна діяльність має три основні складники: отримання нових знань під час виконання проєкту, використання реальних життєвих фактів та створення результату на основі міжпредметних зв'язків [1, с. 22]. Така форма роботи сприяє активному влученню дітей до навчання: школяр ставить мету, планує послідовність дій і самостійно шукає способи її досягнення. Отже, метод проєктів поєднує теоретичну та практичну складові, даючи можливість застосувати знання у творчій діяльності, чим власне і мотивується інтеграція проєктної діяльності в освітній процес.

У молодшому шкільному віці проєктне навчання відповідає природним пізнавальним потребам дитини. Саме в цей період учні виявляють високу емоційність, допитливість та прагнення до активної діяльності. Педагогічна практика свідчить, що участь у проєктах розвиває мислення, увагу, спостережливість, а також формує навички самостійного пошуку інформації. Як підкреслює О. Онопрієнко, «проєктна діяльність безпосередньо впливає на розвиток дитини, адже її успіхи залежать від особливостей сприймання, пам'яті та уваги» [1, с. 64]. Метод проєктів не руйнує традиційну класно-урочну систему, а органічно її доповнює: він допомагає підвищити якість навчання, розвивати пізнавальну сферу та самостійність молодших школярів. Участь у спільних проєктах формує почуття відповідальності, створює ситуацію успіху, підсилює внутрішню мотивацію - дитина бачить свій результат і відчуває гордість за зроблене.

У середній ланці проєктна робота набуває міжпредметного характеру: учні поєднують знання з різних галузей, щоб розв'язати комплексні проблеми. С. Криворучко зазначає, що саме через метод проєктів «учні навчаються застосовувати здобуті знання на практиці, що розвиває в них життєві компетентності» [3, с. 6]. Проєктні завдання сприяють самостійному плануванню, збору та аналізу інформації, виробленню практичних рішень. Така діяльність повністю узгоджується з вимогами Концепції «Нова українська школа», адже формує наскрізні компетентності - критичне мислення, комунікацію, вміння працювати в команді, інформаційно-цифрову грамотність. У результаті, навчання набуває осмисленого, діяльнісного характеру, а школяр стає активним учасником пізнавального процесу.

Однією з найважливіших переваг проєктного навчання є зростання внутрішньої мотивації. На відміну від звичайних завдань, учень має можливість обирати тему, спосіб роботи, формат результату, що пробуджує щире зацікавлення. Дослідники зазначають, що метод проєктів реалізує особистісно орієнтований підхід і забезпечує позитивну мотивацію [2, с. 77]. Робота над проєктом - це не формальне виконання вказівок, а реальна дослідницька діяльність, де кожен учень відчуває свою роль і значущість. Колективні форми проєктів розвивають комунікативні вміння, самоконтроль, самооцінку та ініціативу [4, с. 53]. Так створюються умови, коли навчання стає не обов'язком, а потребою і дитина навчається із захопленням.

Проєктне навчання має чітко виражений прикладний характер. Його результатом завжди є конкретний продукт: макет, плакат, буклет, дослідження чи презентація. Сам процес орієнтований на створення матеріального чи інформаційного об'єкта, який має цінність за межами уроку. Наприклад, виконуючи екологічний проєкт, школярі не лише вивчають природничі

закономірності, а й роблять реальний внесок у благоустрій шкільного двору. Таким чином, навчання стає корисним та відчутним. Як зазначається у світових педагогічних практиках, проєктна діяльність перетворює клас на «лабораторію дій», де учні досліджують, експериментують та презентують результати своєї роботи [2, с. 79]. Це дає змогу сформувати не лише знання, а й компетентності, необхідні для життя у сучасному суспільстві.

Освітня практика демонструє безліч варіантів проєктної роботи. За класифікацією Г. Литвинюк, існують екологічні, соціальні, правові та комбіновані проєкти [4, с. 81]. Наприклад, у початковій школі ефективними є колективні дослідження на тему «Моє місто» або рольові проєкти за казками. У середній школі – соціальні ініціативи, а саме створення шкільної газети, волонтерські акції чи інформаційні кампанії. Уроки іноземної мови часто включають творчі проєкти – підготовку буклетів, відеороликів чи презентацій. Кожний з них має чітку мету, етапи і кінцевий результат, що підсилює інтерес учнів і формує в них розуміння практичного значення знань.

Отже, проєктна діяльність - це не просто метод, а цілісна педагогічна стратегія, що поєднує навчання, виховання та розвиток особистості. Вона відповідає вимогам сучасного освіти, стимулює пізнавальну активність та сприяє формуванню внутрішньої мотивації до навчання. Завдяки поєднанню творчості, практики проєктна діяльність перетворює процес досягнення знань на живий, динамічний і значущий досвід.

Список використаних джерел

1. Онопрієнко О. В. Проєктна діяльність у початковій школі : монографія. – Київ: Кристлі, 2014. – 128 с.
2. Косович О. В. Проєктна діяльність як одна з форм інноваційних методичних технологій навчання // Наук. вісник Ужгород. нац. ун-ту. - 2016. - Вип. 22. - С. 75-79.
3. Криворучко С. Проєктна діяльність як засіб реалізації діяльнісного підходу на уроках трудового навчання // Педагогічна Житомирщина. - 2023. - № 4 (32). – С. 5–9.
4. Литвинюк Г. І., Когут О. І., Кульматицька О. Р. Проєктна діяльність в освітньому середовищі: метод. посіб. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 128 с.
5. Бондаренко Н. П. (2024). Концептуальні контрверзи освітнього середовища як світоглядний виклик. Культурологічний альманах, (1), 167–176. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.1.20>.
6. Бондаренко Н. (2023). Освітнє середовище: єдність форми та змісту. Вища освіта України, № 4, 40–49. DOI: [https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2023.4\(91\).06](https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2023.4(91).06).
7. Бондаренко Н.П. Освітнє середовище сучасності як предмет світоглядної демаркації. Освітній дискурс: Збірник наукових праць. 47 (12), 2023. С. 87–101. DOI 10.33930/ed.2019.5007.47(12)-9.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net